

Kaupunginhallitus 23.09.2024 § 221

§ 221

Vuoden 2024 elokuun kuukausiraportti

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus merkitsee liitteenä olevan vuoden 2024 elokuun kuukausiraportin tiedoksi

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Elokuun kuukausiraportin tiedot ja tunnusluvut ovat pysyneet samankaltaisina kuin osavuosikatsauksessa kuvattiin.

Asukasmäärän kasvu jatkuu vahvana – väestöennustetta nostettu

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Espoon väestö kasvoi heinäkuun loppuun mennessä 3 950 hengellä. Se on 1 323 vähemmän kuin edellisvuonna, jolloin väestö kasvoi ennätyksellisen paljon. Espoon väestömäärä oli ennakkotietojen mukaan heinäkuun lopussa 317 979 henkeä.

Väestönkasvun jatkuessa alkuvuoden tapaan, tulee kokonaiskasvu tälle vuodelle olemaan noin 6 771. Ennuste on kasvanut osavuosikatsauksesta noin 150 hengellä.

Taloudessa merkittävä epätasapaino – tilikauden tulos jäämässä ennätysalhaiseksi

Kevään arviot yleisen taloustilanteen negatiivisesta vaikutuksesta kaupungin talouteen ovat toteutumassa. Osavuosikatsauksen yhteydessä maanmyyntitulojen ja verotulojen arvioitiin jäävän talousarviosta yhteensä 45 milj. eurolla. Maanmyyntitulojen ennustetta on alennettu edelleen 6 milj. eurolla, jolloin maanmyyntitulot jäävät kokonaisuudessaan 36 milj. eurolla ja verotulot 15 milj. eurolla talousarviosta. Tilannetta vaikeuttaa se, että kulujen osalta ei ole pysytty talousarviossa. Kulut ovat kokonaisuudessaan ylittymässä lähes 14 milj. euroa. Tämä johtaa kaupungin talouden epätasapainoon.

Tilikauden tulos on toteutumassa ennätysalhaisena, ollen vain noin 28 milj. euroa. Poikkeama talousarvioon on yli 50 milj. euroa. Ilman rahoitustuottoja kaupungin tulos olisi päätymässä negatiiviseksi.

Epätasapainoa vaikeuttaa kaupungin mittavat investoinnit, jotka edellyttävät riittävää tulo-rahoitusta. Epätasapainon jatkuessa kaupungin velkakanta tulee kasvamaan, vaikka lainkantaa tulisi pienentää, sillä se on jo nyt kuntasektorin korkeimpia. Hyvän kassatilanteen ansiosta lainanottovaltuutta ei ole tänä vuonna vielä käytetty, mutta se ei ratkaise talouden isoa ongelmaa.

Talouden epätasapainosta ja useista tulojen kertymiseen liittyvistä riskeistä johtuen tulosityksiköiden tulee kiinnittää erityistä huomiota menokehitykseen ja hakea edelleen aktiivisesti toimenpiteitä, joilla ennustettuja ylityksiä saadaan pienennettyä loppuvuoden aikana.

Toimintatuotot alittuvat ja toimintakulut ylittyvät

Kevään osavuosisikatsauksen yhteydessä tuotiin esille merkittävät riskit toimintatuottojen kertymisessä, erityisesti maanmyyntituloissa. Talouden toimintaympäristö ei tältä osin ole muuttunut viime vuodesta, jolloin maanmyyntitulotavoitteen päästiin vain yksittäisen ison maakaupan takia. Maanmyyntitulojen ennustetta on päivitetty ja tulojen ennakoidaan jäävän noin 36 milj. euroa talousarviosta.

Samaan aikaan toimintakulut ovat ylittymässä 13,8 milj. eurolla. Suurimmat ylitykset ovat kasvun ja oppimisen toimialalla, jossa ulkoisten projektien sekä hankkeiden henkilöstö- ja työvoimanvuokrauskustannukset ovat ylittymässä 11,5 milj. eurolla. Lisäksi varhaiskasvatuksen palveluseteleihin varattu määräraha ylittyy 5,7 milj. eurolla.

Tilapalvelut liikelaitoksen toimintakatteessa on olennainen poikkeama, 4 milj. euroa Työttömyystilanteen takia myös työmarkkinatuki on ylittämässä talousarvion 1 milj. eurolla.

Yleinen taloustilanne heikentää verotulokertymää

Taantuma ja epävarma taloustilanne näkyvät viiveellä myös verotulokertymään. Verovuoden 2023 ennakkotiedot saatiin kesäkuun lopussa ja sen perusteella Espoolle tehdään 15 milj. euron negatiivinen oikaisuerä kunnallisveroon. Muun muassa tämän takia verotulojen kokonaisennustetta on alennettu yhteensä 15 milj. euroa. Verotulokertymään sisältyy edelleen merkittäviä epävarmuustekijöitä.

Verorahoitusta (verot ja valtionosuudet) on kertynyt 816,3 milj. euroa, kun viime vuonna vastaavana ajankohtana kertymä oli 883,2 milj. euroa.

Yhteisöveroon ennakoidaan noin 5 milj. euron ylitystä. Alkuvuodesta tilitettyt vuoden 2023 lisäennakot olivat arvioitua suuremmat. Yhteisöveron loppuvuoden kertymät odotetaan heikentyvän selvästi tulevina kuukausina.

Tilikauden tulos alhainen suhteessa investointitasoon

Rahoitustuottoihin arvioidaan kirjautuvan 13,6 milj. euroa talousarviota enemmän, yhteensä 33,9 milj. euroa.

Tuloksen ennustetaan heinäkuun tilanteessa toteutuvan 28,1 milj. euron tasolla eli 50,2 milj. euroa talousarviota heikompana. Huomioitavaa on, että

tilikauden tulosta nostavat rahoitustuotot. Ilman niitä, tilikauden tulos olisi negatiivinen.

Investointien kokonaismääräksi ennustetaan 351 milj. euroa, mikä on 10,3 milj. euroa alle talousarvion. Hankkeet edistyvät pääsääntöisesti talousarvion mukaan, yksittäisissä hankkeissa on poikkeamia. Sekä toimitilaurakkatarjousten että investointiurakoiden hinnat ovat alentuneet ja tarjouksia on saatu enemmän.

Vuosikatteen ja tilikauden tuloksen täytyy olla riittävät suhteessa investointien määrään. Kuluvan vuoden ennakoidun vuosikatteen ja tuloksen jäädessä merkittävästi alle talousarvion, johtaa toiminnan ja investointien rahavirran negatiivisuuteen noin 118 milj. eurolla. Tämä tarkoittaa, että investoinnit joudutaan pääsääntöisesti tarkoittamaan lainarahalla. Kaupungin kassatilanne on kuitenkin ollut hyvä ja talousarvioon varattua lainanottovaltuutta ei ole tarvinnut käyttää.

Päätöshistoria

Liitteet

1 KH-raportti 2024 08

Oheismateriaali

Tiedoksi